

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ AL ROMÂNIEI

RAPORT DE
ACTIVITATE

2009

MNAR, Curtea de onoare

Galeria de Artă Europeană

Muzeul Național de Artă al României - amplasat în zona centrală a Bucureștiului, în clădirea fostului palat regal, edificiu semnificativ pentru arhitectura bucureșteană a secolelor XIX-XX - este deținătorul unui valoros patrimoniu de artă românească și străină.

Galeria de Artă Europeană

Situată în corpul Kretzulescu al muzeului, ***Galeria de Artă Europeană*** a fost inaugurată în mai 2000, fiind reamenajată în 2007. Galeria are ca nucleu colecția de artă a regelui Carol I, iar spațiul de expunere este organizat pe școli artistice, ponderea numerică și valorică fiind deținută de lucrări din școlile italiană, spaniolă, flamandă și olandeză, cărora li se adaugă lucrări din școlile franceză, germană și austriacă. Artiști precum Domenico Veneziano, Tintoretto, Cranach cel Bătrân, Brueghel, El Greco, Rembrandt, Rubens, Monet și Rodin oferă vizitatorilor posibilitatea explorării universului artistic al secolelor XV-XX.

Galeria Națională, situată în corpul Știrbei al muzeului, cuprinde colecția de artă veche românească și colecția de artă românească modernă. Inaugurată în aprilie 2002, ***Galeria de Artă Veche Românească*** include piese din provinciile istorice (Țara Românească, Moldova și Transilvania) datând din secolele XIV-XVIII. Printre acestea se numără fragmente de frescă, icoane, broderii, manuscrise miniaturate, orfevrărie, sculptură în lemn și piatră. Se remarcă *Epitaful* de la mănăstirea Cozia (1395-1396), *Cădelnița* de la mănăstirea Tismana (sfârșitul sec. XIV - începutul sec. XV), fragmentele de pictură murală de la biserica mănăstirii Curtea de Argeș (ante 1526), precum și piesele provenind de la bisericile mănăstirilor Cotroceni și Văcărești (secolele XVII-XVIII). Galeria cuprinde, de asemenea, un ***Tezaur*** alcătuit din piese laice și de cult din metale prețioase. ***Galeria de Artă Românească Modernă***, care s-a redeschis în martie 2001, deține cea mai valoroasă colecție de pictură și sculptură românească din țară, oferind o imagine cuprinzătoare a evoluției artei naționale din primele decenii ale secolului al XIX-lea și până la

Galeria de Artă
Românească Modernă

mijlocul secolului al XX-lea. Alături de lucrări ale unor mari maeștri precum Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Ioan Andreescu, Ștefan Luchian, Nicolae Tonitza, Theodor Pallady, Gheorghe Petrașcu, Constantin Brâncuși, Dimitrie Paciurea, Ion Țuculescu, Galeria expune și creații ale unor artiști valoroși mai puțin cunoscuți cum ar fi Nina Arbore, Irina Codreanu sau Petre Iorgulescu-Yor.

În temeiul prevederilor din Legea nr. 803/1946 pentru organizarea muzeelor naționale și acreditat prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2058/7.02.2008, în conformitate cu Legea nr. 311/2003, Muzeul Național de Artă al României din București funcționează în subordinea Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național ca muzeu, conform HG nr. 9 / 2009 privind organizarea și funcționarea MCCPN. Finanțarea Muzeului Național de Artă al României se realizează din venituri proprii și din subvenții acordate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, prevăzute la poziția 7 în cadrul anexei 2 la HG nr. 9 / 2009.

Obiectivele principale ale muzeului sunt evidența, conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului de artă plastică și decorativă pe care îl gestionează. În ultimii ani o importanță foarte mare au dobândit-o activitățile expoziționale, precum și cele de educație muzeală și de relații cu publicul.

Muzeul Național de Artă al României se numără printre membrii fondatori ai Asociației *Rețeaua Națională a Muzeelor din România*, care a dobândit personalitate juridică în anul 2006.

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ ȘI PERSONALUL

Galeria de Artă
Veche Românească

Conducerea

Director general: dna Roxana Theodorescu

Director adjunct: dna Rodica Matei

Director adjunct tehnic: dl arh. Liviu Constantinescu

Director economic: dl Dan Dimitriu

Structura organizatorică a Muzeului Național de Artă al României este următoarea:

- Galeria de Artă Românească, coordonată de un șef secție (post vacant), având în componență Biroul de Artă Veche Românească (șef birou dna Emanuela Cernea) și Biroul de Artă Românească Modernă (șef birou dra Monica Enache)

- Galeria de Artă Europeană și Orientală, coordonată de dna Carmen Brad, având în componență Biroul de Artă Europeană (șef birou dl Octavian Boicescu), Biroul de Arte Decorative (șef birou dna Adriana Adam) și Biroul de Artă Orientală (șef birou dl Mircea Dunca);

- Secția Arte Grafice, coordonată de dna Dana Crișan; - Muzeul Colecțiilor de Artă, coordonat de dna Dana Dragomir;

- Secția Restaurare, coordonată de dl Bogdan Popescu, având în componență Laboratorul Restaurare pictură ulei (șef laborator dl Ioan Sfrijan), Laboratorul Restaurare grafică (șef laborator dl Cristian Tarbă), Laboratorul Restaurare textile (șef laborator dna Luiza Gherghinescu), Laboratorul Restaurare ceramică, sticlă, metal (șef laborator dna Oana Solomon), Laboratorul Restaurare sculptură, lemn, tempera, rame și Laboratorul de investigații fizico-chimice (coordonate de către șeful secției);

- Secția Educație, Comunicare, Proiecte Culturale și Marketing, coordonată de dna Raluca Bem Neamu, având în componență Biroul Educație (șef birou dra Angelica Iacob) și Biroul Comunicare, Proiecte Culturale, Marketing (post vacant șef birou)*;

Galeria de Artă
Românească Modernă

- Biroul Redacție-Publicații*;
- Auditorium, coordonat de dna Nicoleta Bârsan*;
- Serviciul Administrativ, coordonat de dl Gabriel Iliescu;
- Serviciul Documentare (bibliotecă, clișotecă, documente, laborator foto), coordonat de dna Anca Miroi;
- Serviciul Economic, coordonat de dl Dan Dimitriu, având în componență Biroul Financiar (șef birou dna Daniela Niță), Biroul Contabilitate (șef birou dna Magdalena Dănescu) și Compartiment Achiziții publice (coordonat de către șeful serviciului);
- Serviciul Evidență centralizată a operelor de artă, coordonat de dna Panseluța Durlea;
- Serviciul Resurse Umane, coordonat de dna Luminița Neagu, având în componență Biroul Personal-Secretariat, Arhivă (post vacant șef birou) și Biroul Salarii (post vacant șef birou)*;
- Serviciul Tehnic, coordonat de dl arh. Liviu Constantinescu, având în componență Atelierele Întreținere (șef atelier dl Miluță Epure), Biroul Formație Pompieri Civili (șef birou dl Ilie Nenciu), Compartiment Protecția Muncii (coordonat de șeful serviciului);
- Serviciul Securitate-Pază-Supraveghere, coordonat de dl Ștefan Aldescu;
- Biroul Audit Public Intern*;
- Biroul Administrare Rețea*;
- Biroul Oficiu Juridic*;
- Biroul CFPP*.

* Activitatea acestor compartimente este coordonată nemijlocit de către directorul general.

Galeria de Artă
Veche Românească

Cele 395 de posturi aprobate au fost ocupate astfel:

- personal de specialitate (123,5 - 85,5 studii superioare și 38 studii medii): 20 muzeografi (dintre care 4 posturi vacante), 43 conservatori (dintre care 4 posturi vacante), 41 restauratori (dintre care 3 posturi vacante), 2 redactori, 12 referenți (dintre care 1 post vacant), 0,5 tehnedactor, 2 bibliotecari, 1 arhitect, 2 fotografi.

- personal auxiliar (271,5 - 14 cu studii superioare și 257,5 cu studii medii): 2,5 ingineri (dintre care 0,5 posturi vacante), 0,5 inginer sistem, 6 economiști (dintre care 1 post vacant), 2 consilieri juridici (dintre care 1 post vacant), 4 analiști programatori, 5,5 tehnicieni (dintre care 1,5 posturi vacante), 1 merceolog, 6 contabili, 1 secretar-dactilograf (post vacant), 7 operatori PC, 5 referenți (dintre care 1 post vacant), 2 casieri, 1 garderobier, 1 șef de depozit, 1 magazioner, 47 paznici (dintre care 2 posturi vacante), 11 pompieri (dintre care 1 post vacant), 23 îngrijitoare (dintre care 4 posturi vacante), 7 manipulanți bunuri (dintre care 2 posturi vacante), 87 supraveghetori, 42 muncitori (dintre care 2 posturi vacante), 1 arhivar.

Muzeul Național de Artă al României administrează, de asemenea, și **Muzeul Colecțiilor de Artă, Muzeul K.H. Zambaccian și Muzeul Theodor Pallady.**

Conform Hotărârii de Guvern din 26 septembrie 2005, **Muzeul Ion și dr. Nicolai Kalinderu**, aflat în clădirea din strada Dr. V. Sion nr. 2-4, ce urmează a fi restaurat și amenajat, a intrat în administrarea Muzeului Național de Artă al României.

Muzeul Național de Artă al României se numără printre instituțiile selectate în anul 2007 pentru a primi finanțare în vederea consolidării, restaurării și modernizării Corpului Central al fostului palat regal, a Corpurilor B și C ale Muzeului Colecțiilor de Artă, precum și a Muzeului Ion și dr. Nicolai Kalinderu. Finanțarea se datorează împrumutului oferit României în vederea reabilitării monumentelor istorice din

Muzeul Zambaccian,
Sala Luchian

țară de către Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei și se desfășoară prin Unitatea de Management a Proiectului, aflată în subordinea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național.

Datorită lucrărilor de consolidare și restaurare de la Muzeul Colecțiilor de Artă, inițiate în 2008, la începutul anului 2009 muzeul a fost închis, în corpul A fiind amenajate depozite pentru operele de artă, în condiții microclimatice și de securitate optime.

De asemenea, în luna septembrie 2009 au demarat și lucrările la Corpul Central al Muzeului Național de Artă al României.

Muzeul Colecțiilor de Artă, adăpostit într-o clădire istorică a Bucureștiului, Casa Romanit, a fost redeschis parțial (corpul A) în perioada decembrie 2003 - februarie 2009. Muzeul a prezentat publicului cincisprezece dintre colecțiile aflate în patrimoniul său, care au aparținut unor personalități ale perioadei interbelice, printre care: Garabet Avachian, Marcu Beza - Hortensia și Vasile G. Beza -, Elena și dr. Iosif Dona, Alexandra și Barbu Slătineanu, Beatrice și Hrandt Avakian, Dumitru și Maria Ștefănescu - col. Gheorghe Preda, Hurmuz Aznavorian.

Muzeul K.H. Zambaccian prezintă colecția omului de afaceri armean, patron al artelor, Krikor Zambaccian (1889-1962). Renovat și reamenajat în 2008, Muzeul K.H. Zambaccian păstrează dispunerea inițială a lucrărilor, așa cum a fost concepută de colecționar, oferind vizitatorului posibilitatea de a descoperi autenticitatea unei colecții din prima jumătate a secolului al XX-lea. Colecția - donată statului în 1946 - include capodopere semnate de Nicolae Grigorescu, Ioan Andreescu, Ștefan Luchian, Nicolae Tonitza, Theodor Pallady, Gheorghe Petrașcu, Camil Ressu, Dimitrie Paciurea. În actuala expunere sunt prezentate toate cele 19 pânze aparținând maeștrilor școlii franceze din colecție: Delacroix, Corot, Renoir, Sisley, Pissarro, Cézanne, Picasso, Matisse, Bonnard, Utrillo, Marquet, Laprade, Campigli. O altă noutate este sala dedicată lucrărilor de grafică semnate de

Muzeul Theodor Pallady

personalități ale picturii precum Nicolae Grigorescu, Nicolae Tonitza, Camil Ressu, Gheorghe Petrașcu, Theodor Pallady, Iosif Iser, Ștefan Dimitrescu și Magdalena Rădulescu.

Muzeul Theodor Pallady este situat într-una dintre cele mai vechi case de negustori din București - Casa Melik - și adăpostește colecția soților Serafina și Gheorghe Răut: peste 800 de desene și gravuri de Theodor Pallady, alături de lucrări de artă europeană și orientală. La începutul lunii decembrie 2008 Muzeul Theodor Pallady a fost închis pentru lucrări de renovare și reorganizare. Redeschis în iulie 2009, muzeul se dezvăluie acum vizitatorilor cu o colecție de artă recent restaurată ce cuprinde, alături de lucrările maestrului Pallady, pictură europeană din secolele XVI-XIX (franceză, olandeză, engleză și spaniolă), sculptură antică greco-romană, egipteană, indiană, dar și sculptură renascentistă italiană și franceză, textile, piese de mobilier, ceramică și alte obiecte de artă decorativă. Prin diversitatea ei, expunerea întregeste sugestiv perspectiva asupra colecționismului românesc și european de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea.

Număr de vizitatori

Pe parcursul anului 2009 de programele și serviciile muzeului a beneficiat un număr total de 99.300 de vizitatori, dintre care 92.500 la sediul central (64.000 în galerii și 28.500 în expozițiile temporare) și 6.500 la muzeele satelit astfel: 400 la Muzeul Colecțiilor de Artă, 1.400 la Muzeul Theodor Pallady, 4.200 la Muzeul K.H. Zambaccian și 800 la Muzeul Ion și dr. Nicolai Kalinderu, cu prilejul expoziției temporare *Bucureștiul ne-iubit. Privire de artist asupra unui oraș în pericol*.

MNAR

**ACTIVITĂȚILE
MUZEULUI NAȚIONAL
DE ARTĂ AL ROMÂNIEI
ÎN ANUL 2009**

Cercetarea și valorificarea patrimoniului

Activitatea de cercetare a patrimoniului muzeului s-a materializat prin organizarea de expoziții la sediul său, prin participări la expoziții în țară și în străinătate, prin editarea de publicații și prin includerea unor studii în cataloage și periodice de specialitate, prin participarea specialiștilor la conferințe, seminarii și workshop-uri, atât la nivel național cât și internațional, precum și prin organizarea de programe educative dedicate unor diverse categorii de public.

Aspecte din expoziția
Călătorie în Bretania

Expoziții

Muzeul Național de Artă al României a avut un amplu program expozițional, cuprinzând expoziții de artă românească și străină deschise la sediul său, și a participat la expoziții în țară și în străinătate. Muzeul a organizat și două expoziții în Franța, **Pictori români în Bretania**, la Muzeul Departamental Breton din Quimper și **Napoleon al III-lea și Principatele Române**, la Muzeul Național al Castelului de la Compiègne.

De asemenea, Muzeul Național de Artă al României a fost co-organizator, alături de Fundația B&M Theocharakis de la Atena și Galeria Națională de Artă de la Sofia, al expoziției tripartite itinerante **Ipostaze ale modernismului. Pictura în Bulgaria, Grecia, România, 1910-1940**, finanțată din fonduri europene nerambursabile și cu contribuția fiecărei țări participante.

Aspecte din expoziția
Ipostaze ale modernismului

Dl Traian Băsescu și dl Boris Tadić inaugurează expoziția *Un secol de pictură sârbă*

Expoziții deschise la sediul Muzeului Național de Artă al României

Vernisajul expoziției *Un secol de pictură sârbă*

Dintre expozițiile propuse publicului în anul 2008, au rămas deschise și în 2009:

Linia și culoarea. Desene florentine din secolul al XVII-lea. Capodopere de la Muzeul Luvru (26 septembrie 2008 - 11 ianuarie 2009)

De la întruparea Cuvântului la îndumnezeirea omului. Icoane bizantine și post-bizantine din Grecia (8 octombrie 2008 - 15 ianuarie 2009)

Napoleon al III-lea și Principatele Române (23 octombrie 2008 - 1 februarie 2009)

Katarina Ivanović, *Autoportret*, 1836

Conferința de presă a expoziției *Un secol de pictură sârbă*

Expoziții deschise în 2009:

Un secol de pictură sârbă, 1850 - 1950. Capodopere de la Muzeul Național din Belgrad (28 martie - 14 iunie 2009)

Expoziția a fost organizată în colaborare cu Galeria Națională din Belgrad sub înaltul patronaj al Excelenței Sale, domnul Boris Tadić, Președintele Republicii Serbia și al Excelenței Sale, domnul Traian Băsescu, Președintele României. Astfel, o selecție de 150 de lucrări de pictură și grafică ale celor mai importanți și valoroși artiști sârbi a fost prezentată în premieră în afara granițelor țării de origine. De la Biedermeier și romantism până la abstracționism, cei 50 de autori reprezentativi pentru evoluția artei sârbe au punctat cele mai importante evenimente artistice europene desfășurate între 1850 și 1950. Catalogul a constituit nu numai un ghid util pentru parcurgerea expoziției, ci și un binevenit studiu de introducere în istoria artei sârbe.

În cadrul expoziției s-au desfășurat programele cu titlul *Cum ne privesc portretele*, dedicate familiilor cu copii cu vârste cuprinse între 4 și 12 ani.

Organizarea expoziției: dna Ljubica Miljcović, dna Gordana Stanišić, dl Petar Petrović, dna Mariana Dragu, dna Judit Balko

Aspect din expoziția
Omagiu lui Yves Saint Laurent

Ion Mincu. Desene și proiecte de arhitectură (15 aprilie 2009 - 31 ianuarie 2010)

Organizată de Cabinetul de Desene și Gravuri al Muzeului Național de Artă al României, expoziția a cuprins treizeci și cinci de proiecte și desene, la care s-au adăugat trei carnete de schițe ale marelui arhitect. Lucrările prezentate fac parte dintr-o secțiune a Cabinetului de Desene și Gravuri dedicată desenelor de arhitectură. Toate schițele și proiectele lui Ion Mincu provin din fondul Muzeului Al. Saint-Georges.

Organizarea expoziției: dna Elena Olariu

Ion Mincu, *Clădiri romane*

Fidelitatea imaginilor. René Magritte și fotografia (2 mai - 19 iulie 2009)

Expoziția a fost organizată în colaborare cu Delegația Valonia-Bruxelles la București, în cadrul Acordului de cooperare bilaterală dintre România și Comunitatea franceză Valonia-Bruxelles pentru perioada 2008-2010 și a prezentat 59 de fotografii realizate de pictorul suprealist René Magritte în perioada 1925 - 1955. Subiectele fotografiilor sale sunt îndeosebi familia și prietenii, printre care scriitorii Louis Scutenaire, Paul Nougé, Marcel Mariën, Paul Colinet, Irène Hamoir și, bineînțeles, soția sa Georgette Magritte și fratele său Paul.

Organizarea expoziției: dl Octavian Boicescu

René Magritte
Dumnezeu, ziua a opta

Omagiu lui Yves Saint Laurent (28 mai - 26 iulie 2009)

Muzeul Național de Artă al României, în colaborare cu Fundația Pierre Bergé - Yves Saint Laurent de la Paris, Ambasada Franței în România și Institutul Francez din București a organizat, în cadrul festivalului PASARELA 2009, expoziția *Omagiu lui Yves Saint Laurent*.

Realizată la un an de la dispariția acestui creator de prestigiu, expoziția a cuprins trei creații vestimentare, afișe și crochiuri. Iia românească, care a făcut parte din colecția prezentată în 1981 la Paris și care a fost inspirată de tabloul lui Matisse

Aspect din expoziția
Omagiu lui Yves Saint Laurent

Redeschiderea
Muzeului Theodor Pallady

Aspecte de la redeschiderea
Muzeului Theodor Pallady (1-2)

Aspecte din expoziția
Henrieta Delavrancea-Gibory (3-4)

La blouse roumaine, a constituit nucleul acestei expoziții, demonstrând cât de important era pentru Yves Saint Laurent dialogul dintre tradiție și modernitate, dintre artă și modă.

Organizarea expoziției: dna Mariana Dragu

Volu și perspectivă în creația grafică a lui Theodor Pallady

(9 iulie 2009 - 30 octombrie 2010)

Muzeul Național de Artă al României prezintă la **Muzeul Theodor Pallady** această expoziție temporară care face parte dintr-un ciclu inițiat în anul 2003 cu scopul de a pune în valoare creația grafică a lui Theodor Pallady provenind din fondul generos al colecției Serafina și Gheorghe Răut. Colecția cuprinde câteva pânze semnate de Theodor Pallady, precum și 800 de desene și gravuri ale marelui pictor român, reprezentative pentru perioada lui pariziană.

Organizarea expoziției: dna Florența Enache-Ivaniuc

Henrieta Delavrancea-Gibory. Arhitectură 1930-1940

(7 august - 4 octombrie 2009)

Expoziția a fost organizată în parteneriat cu Uniunea Arhitecților din România și cu Ordinul Arhitecților din România. Henrieta Delavrancea-Gibory (1894-1987), fiica scriitorului Barbu Ștefănescu Delavrancea și sora pianistei și scriitoarei Cella Delavrancea, face parte dintr-o generație de arhitecți care, în frunte cu Horia Creangă, G.M. Cantacuzino și Octav Doicescu, a avut o contribuție importantă la formarea școlii de arhitectură modernă românească. Expoziția a prezentat planuri și proiecte de arhitectură, fotografiile de epocă și actuale ale clădirilor proiectate de Henrieta Delavrancea-Gibory, precum și nouă desene originale. Din bogata operă a arhitectei au fost selectate o parte din lucrările realizate la Balcic în perioada 1930-1940, precum și planurile câtorva case din București din aceeași perioadă.

Vernisajul expoziției
Ipostaze ale modernismului

Expoziția a fost însoțită de un catalog publicat de Ordinul Arhitecților din România și Uniunea Arhitecților din România.
Organizarea expoziției: dna arh. Militza Sion și dna Elena Olariu

Bucureștiul ne-iubit. Privire de artist asupra unui oraș în pericol

(30 septembrie - 15 noiembrie 2009)

Expoziția a fost organizată de Muzeul Național de Artă al României în colaborare cu Institutul Francez din București și Ambasada Franței în România la **Muzeul Ion și dr. Nicolai Kalinderu**. Acest proiect - artistic și civic în același timp - și-a propus să arunce o privire contemporană asupra stării patrimoniului bucureștean, dar și să lanseze un semnal de alarmă privitor la protecția acestuia. Expoziția s-a realizat cu participarea artistului francez Ferrante Ferranti, iar artiștii români implicați în proiect au fost Adrian Bulboacă, Șerban Mestecăneanu, Sergiu Mihăescu, Camil Iamandescu, Lucian Muntean, Dan Pierșinaru, Cosmin Gogu și Șerban Bonciocot. Un album cu fotografiile incluse în expoziție a fost publicat la începutul anului 2010 de către Institutul Francez din București.

Organizarea expoziției: dl Ferrante Ferranti

Ipostaze ale modernismului. Pictura în Bulgaria, Grecia, România, 1910-1940

(2 octombrie - 29 noiembrie 2009)

Modernismul în Balcani a deschis o nouă pagină în istoria Muzeului Național de Artă al României, întrucât pentru prima oară muzeul a fost co-organizator al unei expoziții tripartite itinerante finanțată din fonduri europene nerambursabile de către Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual & Cultură din cadrul Uniunii Europene în Programul Cultura (2007-2013) și cu contribuția fiecărei țări participante. Sub aspect organizatoric, parteneriatul dintre Muzeul Național de Artă al României, Fundația B&M Theocharakis de la Atena, Grecia și Galeria

Aspect din expoziția *Bucureștiul ne-iubit*

Vernisajul expoziției
Ipostaze ale modernismului (2-4)

Aspect din expoziția
Ipostaze ale modernismului

Victor Brauner,
Compoziție cu portret

Aspecte din expoziția
Ipostaze ale modernismului

Națională de Artă de la Sofia, Bulgaria și-a propus și a reușit să aducă în atenția publicului modalitățile în care modernismul în pictură a fost asimilat și interpretat în regiunea balcanică. Rezultatul a fost expoziția ***Ipostaze ale modernismului. Pictura în Bulgaria, Grecia, România, 1910-1940***, însoțită de manifestări conexe care au pus în valoare evenimentul cultural excepțional.

Expoziția a cuprins 120 de lucrări de pictură și grafică - câte 40 din partea fiecăreia dintre cele trei țări - și a fost structurată pe trei mari secțiuni: *O nouă viziune modernă* (spațiu, peisaj, natură moartă), *Istoria în viziune modernă* (identitate națională, inspirație divină, ecouri ale Greciei clasice) și *Prezența umană în arta modernă* (portrete, corpul omenesc). Printre artiștii selecționați să reprezinte România se numără atât personalități consacrate ale avangardei (Marcel Iancu, Victor Brauner, Max H. Maxy, Hans Mattis-Teutsch, Jules Perahim, Corneliu Michăilescu), dar și creatori asociați de obicei unor tendințe artistice mai moderate (Petre Iorgulescu-Yor, Margareta Sterian, Sabin Popp, Merica Râmnicănu).

Expoziția de la Muzeul Național de Artă al României a beneficiat de o scenografie specială, ce a inclus o sală de lectură adiacentă, amenajată în stilul *Cabaretului Voltaire* de la Zürich - centrul mișcării Dada.

Activitățile conexe expoziției au fost: concertul susținut de violonistul Alexandru Tomescu și de pianistul Horia Mihail în ziua de 9 octombrie, conferința *Arhitectura modernă și Bucureștiul anilor 1930-1940*, prezentată de prof. arh. Nicolae Lascu pe data de 12 noiembrie, *performance-urile Dada* realizate de liceenii din trupa *Brainstorming* a Colegiului Național Bilingv „George Coșbuc” în zilele de 14 și 28 noiembrie, precum și programele pentru familii și pentru publicul adult.

După popasul de la București, expoziția ***Ipostaze ale modernismului. Pictura în Bulgaria, Grecia, România, 1910-1940*** își continuă parcursul la Galeria Națională de Artă de la Sofia (17 decembrie 2009 - 16 februarie 2010) și la Fundația B&M Theocharakis de la Atena (11 martie - 9 mai 2010). Curatorii au colaborat pentru a stabili tematica expoziției și selecția autorilor prezentați, dar fiecare a conceput o formulă expozițională proprie.

Vernisajul expoziției
Călătorie în Bretania

Elena Popea, *Chermeză în Bretania*

Organizarea expoziției: dl Christos Carras, dl Boris Danailov, dna Roxana Theodorescu, dna Irina Genova, dl Takis Mavrotas, dna Mariana Vida

Vernisajul expoziției
Călătorie în Bretania

Călătorie în Bretania. Artiști români și francezi descoperind cultura bretonă

(6 noiembrie 2009 - 28 februarie 2010)

Organizată în colaborare cu Muzeul Departamental Breton din Quimper, expoziția a cuprins peste 200 de lucrări de artă plastică și decorativă create de artiști francezi și români, multe dintre ele aflate în premieră în România, alături de obiecte de artă populară, costume somptuos brodate și piese de mobilier tradițional din Bretania. Expoziția a făcut parte dintr-un proiect mai amplu realizat de Muzeul Național de Artă al României în parteneriat cu Muzeul Departamental Breton din Quimper, care și-a propus să ilustreze impactul lumii bretone asupra mai multor generații de artiști români.

Într-o primă etapă a proiectului, în perioada iunie - octombrie 2009, a fost deschisă la Muzeul Departamental Breton din Quimper expoziția *Pictori români în Bretania*, în care au fost expuse 77 lucrări de pictură și grafică din patrimoniul Muzeului Național de Artă al României, realizate de artiști români în Bretania. Nicolae Grigorescu, Gheorghe Petrașcu, Theodor Pallady, Eustațiu Stoenescu, Iosif Iser sau Jean Al. Steriadi au fost inspirați de vechile orașe medievale, de tradițiile și bogăția culturii populare, de fizionomiile aspre ale locuitorilor și nu în ultimul rând de peisajul grandios și sălbatic, considerând această regiune o adevărată școală. Pictorii români au călătorit și lucrat în Bretania încă din tinerețe, revenind apoi de numeroase ori la Vitré, Saint-Malo, Douarnenez, Audierne sau Concarneau, preferând această parte a Franței celorlalte provincii. Publicul francez a descoperit cu entuziasm creațiile artiștilor români, expoziția reușind să atragă aproape 30.000 de vizitatori.

După sejurul la Quimper, operele întoarse la București au fost integrate într-o a doua manifestare, alături de lucrări de pictură, grafică, sculptură semnate de artiști

Aspecte din expoziția
Noduri italiene (1-4)

francezi, costume, obiecte populare și piese de mobilier din patrimoniul Muzeului Departamental Breton. Aceștia li se adaugă peste treizeci de desene și gravuri de artiști francezi din colecția Cabinetului de Desene și Gravuri al Muzeului Național de Artă al României. Organizatorii și-au propus nu numai să illustreze puterea de seducție a lumii bretone asupra artiștilor din orizonturi culturale diferite, ci și să redea artiștilor români locul care li se cuvine în contextul artistic european, pentru care Bretania a fost un adevărat centru.

Organizarea expoziției: dl Philippe Le Stum, dna Roxana Theodorescu, dna Dana Crișan, dra Monica Enache

Noduri italiene. Cravata - evoluție, limbaj și stil (9 decembrie 2009 - 10 ianuarie 2010)

Organizată cu ocazia împlinirii a 130 de ani de relații diplomatice italo-române, expoziția a prezentat 150 de cravate, 10 costume bărbătești din diferite epoci și o bogată documentație ce explică evoluția cravatei în cadrul modelor vestimentare, de la eșarfa înnodată din secolul al XVII-lea și până în zilele noastre. Cravata reprezintă astăzi unul dintre simbolurile inconfundabile ale stilului rafinat și exclusivist "Made in Italy".

Organizarea expoziției: dl Luciano Calosso, dna Mariana Dragu

Vernisajul expoziției
Imagini ale lumii trecătoare

Imagini ale lumii trecătoare. Kunisada, un mare gravor al Școlii Utagawa.

Gravură japoneză din secolul al XIX-lea (18 decembrie 2009 - 21 martie 2010)

Expoziția a reunit un ansamblu de șaiszeci și trei de gravuri policrome create de **Utagawa Kunisada** (1786-1865), unul dintre cei mai populari maeștri gravori ai vremii sale, artist deosebit de prolific, desenator și colorist redutabil. Ceea ce caracterizează opera sa este extraordinara varietate a subiectelor și energia creatoare aproape nelimitată, întemeiată pe respectul tradiției. A fost colecționat cu pasiune de către amatorii de artă occidentali, care au descoperit prin intermediul operelor sale lumea exotică a Japoniei. Viu admirat pentru forța desenului și culorile vibrante, a inspirat pictori impresionisti și postimpresioniști, care i-au copiat gravurile în picturile lor. Din ansamblul de gravuri aflate în colecțiile Muzeului Național de Artă al României au fost selectate exemplarele cele mai valoroase ca realizare artistică și calitate a imprimării. Ele ilustrează câteva dintre temele predilecte la Kunisada: imagini cu femei frumoase, scene de teatru kabuki, portrete de actori, lucrări inspirate din literatura, istoria și legendele Japoniei.

Organizarea expoziției: dna Carmen Brad

Utagawa Kunisada
Luna în care se admiră zăpada

Vernisajul expoziției
Imagini ale lumii trecătoare

Horia Damian
Peisaj

Participări la expoziții organizate în București și în țară

Milița Pătrașcu
Regina Maria

Anatol Vulpe
Natură moartă

În anul 2009, Muzeul Național de Artă al României a reînnoit contractele de împrumut cu opere din patrimoniul său aflate în expunerea altor instituții:
Muzeul Județean de Artă *Centrul Artistic Baia Mare* (8 lucrări de pictură românească modernă);
Muzeul Județean de Artă Prahova (11 lucrări de pictură românească modernă);
Parlamentul României - Camera Deputaților, Secretariatul General (29 lucrări: 26 lucrări de sculptură românească modernă și 3 lucrări de pictură europeană);
Institutul de Istoria Artei *George Oprescu* (1 lucrare de sculptură românească modernă);
Muzeul Viticulturii și Pomiculturii Golești (13 piese de mobilier european);
Complexul Național Muzeal *Curtea Domnească* Târgoviște (5 piese de mobilier european);

De asemenea, Muzeul Național de Artă al României a participat la organizarea expozițiilor temporare:

Constantin Brâncuși fotograf, Muzeul de Artă Brașov (ianuarie - martie 2009)

Familia Regală - o istorie a imaginii, Muzeul Național de Istorie a României (aprilie - iunie 2009)

Bassarabia Maia, SC Artmark SRL - București (iunie - august 2009)

Expoziția monografică Emilia Niculescu, o poetică a intimității, Muzeul Național de Artă Contemporană, Sala Dalles (iulie - august 2009)

Horia Damian în colecțiile românești, Centrul Cultural *Palatele Brâncovenești* Mogoșoaia (septembrie - octombrie 2009)

Capodopere din muzeele românești, furate și recuperate, SC Artmark SRL - București (septembrie - octombrie 2009)

Expoziția retrospectivă Octavian Angheluță, Muzeul Municipiului București (noiembrie 2009)

Expoziția comemorativă dedicată artistului Apcar Baltazar, Primăria Sectorului 2 București, Galeria Dialog (noiembrie 2009 - ianuarie 2010)

Constantin Brâncuși, *Autoportret în atelier*

Constantin Brâncuși, *Vedere din atelier cu Mătaștra*

Participări la expoziții organizate în străinătate

Gustav Klimt - In Search of the Total Artwork, Seoul Arts Center - Hangaram Art Museum, Coreea de Sud (1 februarie - 15 mai 2009)

Lucrarea *Scenă mitologică* de Gustav Klimt, aflată în patrimoniul Muzeului Național de Artă al României, a fost inclusă în această expoziție alături de aproximativ 30 de picturi și 60 de desene semnate de Gustav Klimt, majoritatea provenind de la Belvedere Museum, Vienna.

Gustav Klimt,
Scenă mitologică

Shadows, Muzeul Thyssen-Bornemisza, Madrid, Spania (10 februarie - 17 mai 2009)
Muzeul Thyssen-Bornemisza și Fundația Caja Madrid au prezentat o expoziție concentrată pe tema umbrei în arta occidentală din Renaștere până în perioada contemporană. Expoziția a reunit aproximativ 140 de lucrări (picturi, fotografii, precum și proiecții de filme) realizate de peste 100 de artiști, printre care s-a numărat și lucrarea *Invenția artei picturii* de Matias de Arteaga, aflată în patrimoniul Muzeului Național de Artă al României.

Matias de Arteaga,
Invenția artei picturii

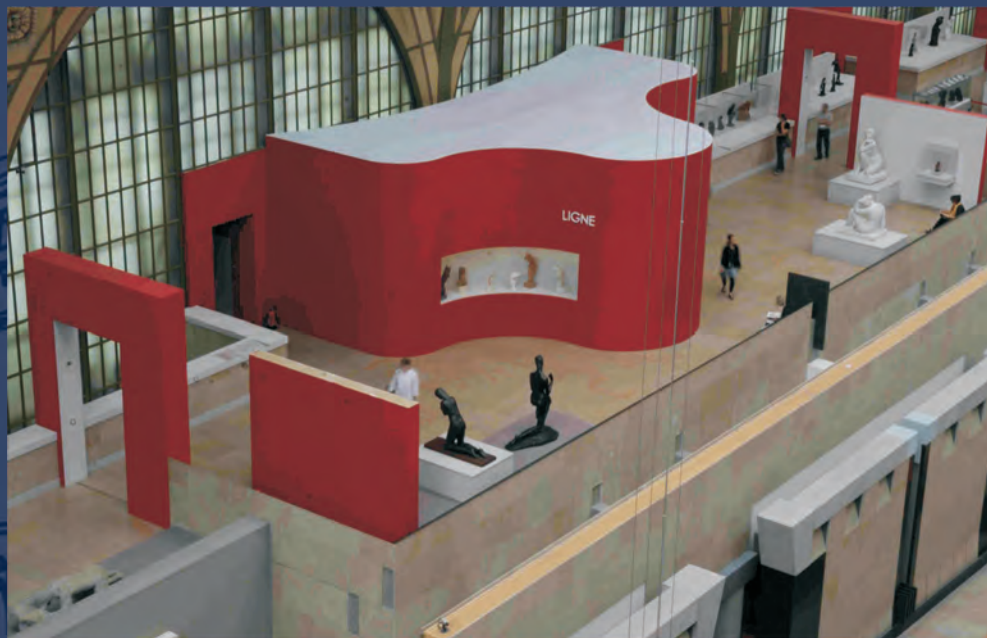
Constantin Brâncuși fotograf, Institutul Cultural Român, Londra, Marea Britanie (22 aprilie - 13 mai 2009) și Muzeul Național de Artă al Poloniei (18 iunie - 2 august 2009)

La inițiativa Institutului Cultural Român, expoziția *Constantin Brâncuși fotograf* organizată în 2006 de Muzeul Național de Artă al României cu ocazia Anului Francofoniei, a fost itinerată în anul 2009 la Londra și la Varșovia.

Au fost prezentate 40 de tiraje moderne după fotografiile originale realizate de Constantin Brâncuși. Aceste fotografii sunt imagini ale creațiilor sale, precum și autoportrete ale sculptorului în atelier.

Aspect din expoziția
Oublier Rodin?

Aspect din expoziția
Oublier Rodin?

Oublier Rodin? La sculpture de 1905 à 1914, Muzeul Orsay, Paris, Franța (10 martie - 31 mai 2009) și Fundația Mapfre, Madrid, Spania (23 iunie - 4 octombrie 2009)
Expoziția *Oublier Rodin?* a fost organizată de Muzeul Orsay, Reuniunea Muzeelor Naționale din Franța și Fundația Culturală Mapfre din Spania în parteneriat cu Stiftung Wilhelm Lehmbrock Museum, Duisburg, Germania. Această expoziție de sculptură modernă la care a participat și Muzeul Național de Artă al României a prezentat, alături de lucrări de Rodin, opere de Maillol, Bernard, Lehmbrock, Bourdelle, Archipenko, Duchamp-Villon și Brâncuși.

Max Herman Maxy
Madonă

Culorile avangardei, Muzeul Chiado, Lisabona, Portugalia (26 martie - 21 iunie 2009) și Galeria Națională, Praga, Cehia (2 iulie - 20 septembrie 2009)
Expoziția, organizată în colaborare cu Institutul Cultural Român, a fost inaugurată în anul 2007 la Sibiu și apoi la București, fiind itinerată în 2009 la Muzeul Chiado din Lisabona și la Galeria Națională din Praga. Expoziția a urmărit să ilustreze contextul avangardei artistice din România, de la operele moderniste din jurul anului 1910 până la montajele realist-socialiste ale deceniului șase.

Mesiile, Centrul de Artă Modernă și Contemporană MODEM, Debrecen, Ungaria (3 august 2009 - 10 ianuarie 2010)
Rezultatul unei ample colaborări internaționale, această expoziție de artă modernă și contemporană, la care Muzeul Național de Artă al României a participat cu două picturi și două sculpturi, a prezentat lucrări provenind din peste 100 de muzee și colecții private. Printre artiști s-au numărat Picasso, Dalí, Bacon, Redon, Munch, Kokoschka și Warhol.

Theodor Aman
Petrecere în grădină

L'Età di Courbet e Monet, Villa Manin, Udine, Italia
(26 septembrie 2009 - 7 martie 2010)

Influența celor doi maeștri ai picturii franceze, Gustave Courbet (1819-1877) și Claude Monet (1840-1926), este analizată într-un amplu proiect expozițional ce cuprinde o selecție de peste 100 de lucrări provenind din muzee și galerii europene și ilustrează impactul profund al celor două curente franceze din secolul al XIX-lea: realismul și impresionismul. La această expoziție Muzeul Național de Artă al României a participat cu șapte lucrări de pictură semnate de cei mai importanți artiști români ai perioadei: Theodor Aman, Nicolae Grigorescu și Ioan Andreescu. Aceștia au fost expuși alături de Manet, Monet, Renoir, Degas, Van Gogh, dar și de alți artiști din Europa Centrală și de Est.

Silk, Gold and Kermes. Luxury in the Manufactures of the Visconti and Sforza Courts, Muzeul Poldi Pezzoli, Milano, Italia (18 octombrie 2009 - 3 martie 2010)

Expoziția, inițiată de *Istituto per la Storia dell'Arte Lombarda* în colaborare cu Muzeul Poldi Pezzoli din Milano, a ilustrat producția de țesături din perioada secolelor al XIV-lea și al XVI-lea. Un prețios caftan din patrimoniul MNAR, croit din catifea tunsă pe diferite înălțimi astfel încât să deseneze motive decorative și broșată cu fir de argint aurit, datând de la sfârșitul secolului al XV-lea, s-a numărat printre cele mai apreciate piese din expoziție.

Caftan, sec. XV

Architecture as Icon. Perceptions and Representation of Architecture in Byzantine Art, Muzeul Culturii Bizantine din Salonic, Grecia (6 noiembrie 2009 - 31 ianuarie 2010)

Selecția de icoane, argintărie liturgică, manuscrise, piese lucrate în piatră și fildeș reprezintă rezultatul colaborării dintre European Centre for Byzantine and Post-Byzantine Monuments din Salonic și Princeton University Art Museum. Inițial

Amenajarea expoziției
Architecture as Icon

Corneliu Baba
Oțelari

organizată la Salonic în perioada 6 noiembrie 2009 - 31 ianuarie 2010, expoziția va fi itinerată la Princeton University Art Museum (SUA) între 7 martie - 7 iunie 2010. Muzeul Național de Artă al României a fost invitat să participe cu trei piese din patrimoniul său la acest proiect expozițional alături de alte 12 muzee din 10 țări, printre care Galeria Tretiakov (Moscova), Muzeul Ermitaj (Sankt Petersburg), Muzeul de Arte Frumoase (Boston), Metropolitan Museum (New York), Muzeul Benaki (Atena), Muzeul de Istorie a Armeniei (Erevan).

Gender Chek, MUMOK Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig, Viena, Austria (12 noiembrie 2009 - 14 februarie 2010)

Expoziția la care a participat și Muzeul Național de Artă al României, având subtitlul *Femininity and Masculinity in the Art of Eastern Europe*, a reprezentat o amplă introducere în arta Europei de Est începând din 1960 și va fi itinerată la Galeria Națională de Artă Zacheta din Varșovia (Polonia) în perioada 19 martie - 13 iunie 2010.

Aspect din expoziția *Napoleon al III-lea și Principatele Române în Franța*

Expoziții organizate în străinătate

Napoleon al III-lea și Principatele Române, Muzeul Național al Castelului de la Compiègne (20 martie - 29 iunie 2009)

Acest amplu proiect expozițional a fost organizat pentru a marca o dublă aniversare: 200 de ani de la nașterea împăratului Napoleon al III-lea (în 2008) și 150 de ani de la Unirea înfăptuită prin dubla alegere ca principe domnitor în Moldova și Țara Românească a lui Alexandru Ioan Cuza (în 2009). Având în vedere importanța acestui eveniment cultural romano-francez, Muzeul Național de Artă al României a colaborat atât cu Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național din România, cât și cu Muzeul Național al Castelului din Compiègne, Reuniunea Muzeelor Naționale din Franța, Ambasada Franței în România și Institutul Francez din București.

Pentru ilustrarea completă a celor două evenimente aniversate, aproximativ 30 de muzee și instituții de cultură din România și Franța au împrumutat lucrări la această manifestare de amploare: Biblioteca Academiei Române, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Municipiului București, Muzeul de Artă din Iași, Muzeul de Artă din Timișoara, Arhiva Ministerului de Externe Francez, Biblioteca Națională a Franței, Muzeul Orsay, Muzeul Luvru, Muzeul Gustave-Moreau, Muzeul Marmottan-Monet, Petit Palais ș.a.

După ce inițial a fost deschisă la Muzeul Național de Artă al României (în intervalul octombrie 2008-februarie 2009), expoziția a fost itinerată apoi la Muzeul Național al Castelului de la Compiègne, reușind să atragă aproximativ 40.000 de vizitatori.

Parcursul expozițional a punctat aspecte precum: mărturiile călătorilor francezi în țările române, începând cu sfârșitul secolului al XVIII-lea, Războiul din Crimeea (1856), dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor în Moldova și Țara Românească (1859), sprijinită de Napoleon al III-lea, Expoziția Universală de la Paris (1867) în cadrul căreia a fost expus Tezaurul de la Pietroasa, Războiul de Independență (1877-1878), precum și personalitatea lui Carol I și călătoriile sale în Franța. Un spațiu mai amplu a fost alocat schimburilor artistice dintre Franța și România, ilustrate prin lucrări de Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Carol Pop de Szathmari, Gustave Moreau, Jean-François Millet, Claude Monet sau Alfred Sisley.

Bannerul expoziției *Napoleon al III-lea și Principatele Române în Franța*

UN SECOL DE PICTURĂ SĂRBĂ. 1850 - 1950
CAPODOPERE DE LA MUZEUL NAȚIONAL DIN BELGRAD

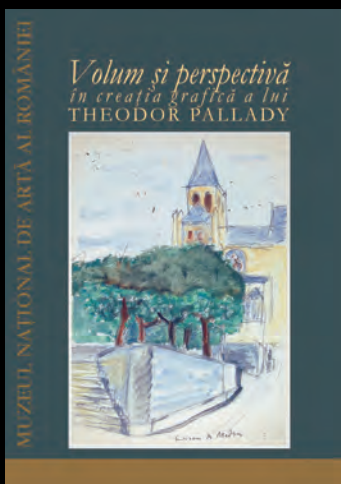
Activitate editorială

În anul 2009 Muzeul Național de Artă al României a editat publicații care au însoțit manifestările expoziționale:

Un secol de pictură sârbă. 1850 - 1950. Capodopere de la Muzeul Național din Belgrad, catalog de Petar Petrović, Ljubica Miljčević, Gordana Stanišić, ISBN 978-606-8029-04-7

Ion Mincu. Desene și proiecte de arhitectură, broșură de Elena Olariu

Fidelitatea imaginilor. René Magritte și fotografia, catalog de Denis Laoureux, ISBN 978-606-8029-05-4

Volum și perspectivă în creația grafică a lui Theodor Pallady, catalog de Florența Enache-Ivaniu, ISBN 978-606-8029-06-1

Ipostaze ale modernismului. Pictura în Bulgaria, Grecia, România 1910-1940 / Faces of Modernism. Painting in Bulgaria, Greece, Romania 1910-1940, catalog de Mariana Vida, Irina Genova, Takis Mavrotas, dr. Maria Katsanaki, ISBN 978-606-8029-07-8 / ISBN 978-960-98008-6-0

Călătorie în Bretania. Artiști francezi și români descoperind cultura bretonă / Voyage en Bretagne. Artistes français et roumains à la découverte de la culture bretonne catalog de Philippe le Stum, Adriana Țotropa, Dana Crișan, Monica Enache, ISBN 978-606-8029-08-5 / ISBN 978-606-8029-09-2

Imagini ale lumii trecătoare. Kunisada, un mare gravor al școlii Utagawa. Gravură japoneză din secolul al XIX-lea, catalog de Carmen Brad, ISBN 978-606-8029-10-8

S-au mai tipărit: **Raportul de activitate al Muzeului Național de Artă al României pe anul 2008**, pliante, fluturași, texte de sală, afișe, invitații pentru toate evenimentele organizate pe parcursul anului.

Depozitul
de pictură românească

Conservare

Conservarea colecțiilor, activitate permanentă a instituției muzeale, se bucură în cadrul Muzeului Național de Artă al României de atenția susținută a unui important corp de specialiști. Aceștia desfășoară operațiuni specifice, preocupându-se de monitorizarea pieselor și de îmbunătățirea condițiilor de conservare. Starea de conservare a întregului patrimoniu este atent supravegheată, iar fișele de conservare sunt permanent actualizate. În 2009 au fost reamenajate o parte din depozitele muzeului.

Depozitul
de sculptură românească

Jan van de Cappelle, *Port*,
în timpul restaurării

Paul Lecompte, *Peisaj din Île-de-France*,
în timpul restaurării

Restaurare și investigații fizico-chimice

Activitatea de restaurare a avut în vedere în anul 2009 atât obiecte din expunerea permanentă a muzeului, cât și lucrări prezentate în expozițiile temporare, acestea fiind incluse în Programul anual de restaurare al instituției, după cum urmează:

- **Laboratorul de restaurare pictură ulei** (72 lucrări, dintre care: 63 din patrimoniul Muzeului Colecțiilor de Artă - 44 în vederea redeschiderii Muzeului Theodor Pallady și 19 din Colecția Simu - precum și 9 de artă europeană și de artă românească modernă)

- **Laboratorul de restaurare pictură tempera** (5 lucrări, dintre care 2 icoane din patrimoniul Secției de artă veche românească și 3 picturi din patrimoniul Galeriei de Artă Europeană)

- **Laboratorul de restaurare grafică** (88 lucrări: desene, acuarele, gravuri, stampe japoneze, pictură japoneză și miniaturi orientale aflate în patrimoniul secțiilor de arte grafice și de artă orientală, precum și din patrimoniul Muzeului Colecțiilor de Artă)

- **Laboratorul de restaurare lemn** (40 piese de artă decorativă, artă europeană, orientală și artă veche românească, precum și din patrimoniul Muzeului Colecțiilor de Artă)

- **Laboratorul de restaurare sculptură** (4 lucrări de artă românească modernă și artă orientală)

- **Laboratorul de restaurare textile** (11 piese de artă orientală, artă veche românească și arte decorative și din patrimoniul Muzeului Colecțiilor de Artă)

- **Laboratorul de restaurare ceramică, sticlă, metal** (202 piese, dintre care 34 piese de porțelan și faianță din patrimoniul secțiilor de arte decorative și artă orientală, 5 piese de terracotta din patrimoniul secției de Artă Veche Românească, precum și 76 piese de faianță, porțelan, terracotta și fildeș din patrimoniul Muzeului Colecțiilor de Artă și al Muzeului Theodor Pallady; de asemenea, 87 piese și componente pentru piese de lemn din patrimoniul secțiilor

Școală franceză
Femeie în negru stând în picioare,
în timpul restaurării

Jean Édouard Vuillard,
Natură moartă,
în timpul restaurării

de artă veche românească, de artă orientală și de arte decorative și al Muzeului Theodor Pallady)

- **Laboratorul de restaurare rame** (104 rame, dintre care 85 pentru lucrări de artă românească modernă și artă europeană, 5 pentru lucrări de artă grafică, precum și 14 rame din patrimoniul Muzeului Colecțiilor de Artă)

Echipamentele din dotarea laboratorului de investigații fizico-chimice au permis efectuarea a 67 analize cu grade diferite de complexitate, cuprinse în 16 buletine. Specialiștii muzeului au colaborat cu alte instituții din țară și au participat la comisii de specialitate și stagii internaționale de perfecționare.

De asemenea, 3 studente la Facultatea de Istorie - Muzeologie din cadrul Universității *Spiru Haret* au desfășurat stagii de practică în atelierele de restaurare textile.

Lucrări de consolidare la
Muzeul Colecțiilor de Artă

Întreținere și reparații

Serviciul Tehnic al Muzeului Național de Artă al României desfășoară activități de întreținere și reparații curente atât pentru sediul central, cât și pentru muzeele satelit, activități specifice în vederea organizării expozițiilor temporare și se ocupă de achiziționarea și urmărirea modului de funcționare a aparatelor de măsură și control (termohigrografe, dezumidificatoare, umidificatoare).

Pe parcursul anului 2009 s-au realizat reparații interioare și exterioare la Muzeul Theodor Pallady. De asemenea, au continuat lucrările de reparații capitale la Muzeul Colecțiilor de Artă (corpurile B și C) și a fost începută renovarea corpului central al fostului palat regal. Serviciul Tehnic a coordonat și monitorizat desfășurarea lucrărilor de construcții și instalații în toate clădirile muzeului.

Lucrări de consolidare la
Muzeul Colecțiilor de Artă

Documentare

Muzeul Național de Artă al României deține o bogată bibliotecă de specialitate, o clișotecă, un laborator foto și o secțiune de documente. În cursul anului 2009 au intrat în patrimoniul serviciului 354 volume - 259 cărți și 95 periodice provenite din achiziții, donații, schimb intern și internațional (din totalul de 46.703 cărți și 18.586 periodice).

De asemenea, reprezentanții Laboratorului Foto și cei ai Serviciului IT au realizat aproximativ 9.700 fotografii (dintre care cca 9.000 fotografii digitale).

Biblioteca MNAR

Conferințe și seminarii

Comunicări:

- *Educational Activities at the National Museum of Art of Romania*, The European Conference on Youth Education, organizată de ELITE ART Club for UNESCO, București, 14-17 mai (dna Cristina Toma)
- *Specific Dyes Discovered in the 18th Century Romanian Gold Embroideries, The 28th Meeting of Dyes in History and Archaeology*, Poznan, 21-24 octombrie (dna Ileana Crețu în colaborare cu dna Irina Petroviciu, specialist al Institutului Național de Cercetare în Domeniul Conservării și Restaurării și cu dna Ina Vander Berghe, specialist al Royal Institute for Cultural Heritage, Bruxelles)
- *Experiența Americană: Bursa de la Metropolitan NY* (dl Mihai Lupu), *Caracterul interdisciplinar al restaurării textilelor: Restaurarea Epitrahilului de la Golești* (dna Iolanda Turcu) și *Restaurarea unui CHARPY* (dna Silvia Boca), Sesiunea Națională de Conservare-Restaurare "Doina Darvaș", ediția a doua, organizată de Muzeul Național al Satului "Dimitrie Gusti", 6-8 noiembrie
- *Un muzeu la vârsta adolescenței*, A patra ediție a seminarului *Educația muzeală - obiectiv prioritar al muzeelor*, organizat de Direcția Muzeu, Colecții și Arte Vizuale din cadrul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, 9-10 noiembrie (dna Mirela Rădulescu)
- *Community building*, conferința *The Globalized Museum - Challenges for the 21st Century*, Washington D.C., 2-4 decembrie (dra Angelica Iacob)
- *Wet Cleaning*, simpozionul *Redemption: Tapestry Preservation Past and Present*, organizat de Metropolitan Museum of Art, New York, 6-8 decembrie (dl Mihai Lupu, dna Ileana Crețu)

Participări:

- *Romanian Art Symposium*, workshop susținut de Michael Kaiser și organizat de Centrul de Pregătire Profesională în Cultură, București, 9-10 februarie (drele Alina Pătru, Alina Ciobanu și dl Radu Bârlă)

- Prelegere și workshop susținute de Wiebke Trunk la Galeria de artă contemporană a Muzeului Național Brukental, Sibiu, 4 aprilie (drele Angelica Iacob și Mirela Rădulescu)
- dezbateră *Transferul patrimoniului fostei biserici a Mănăstirii Cotroceni în noua sa construcție - în concordanță cu Carta de la Veneția?*, organizată de Comitetul Național Român ICOMOS, 6 aprilie (dnele Roxana Theodorescu, Rodica Matei, Carmen Brad, Emanuela Cernea și dnii Liviu Constantinescu și Radu Bercea)
- Colocviul național de istoria artei decorative, conservare, restaurare și relații publice, ediția a XIV-a, organizat de Muzeul Național Cotroceni la Vălenii de Munte, 27-30 mai (dna Florența Enache-Ivaniuc)
- participare la întâlnirea de consultare a instituțiilor culturale din București pentru dezvoltarea portalului *Volunteering for Culture* organizat de Centrul de Pregătire Profesională în Cultură și Fundația Artex, București, 10 iunie (dra Angelica Iacob)
- Colocviul cu tema *Muzeul, încotro?*, Muzeul de Artă Cluj-Napoca, 20-21 septembrie (dna Florența Enache-Ivaniuc)
- Seminarul adresat specialiștilor în educație muzeală organizat la Cluj de Asociația *Rețeaua Națională a Muzeelor din România* în parteneriat cu Rețeaua Muzeelor din Olanda în cadrul proiectului cu finanțare MATRA *Strengthening the National Network of Romanian Museums and its members*, 18-23 octombrie (dra Angelica Iacob)
- A patra ediție a seminarului *Educația muzeală - obiectiv prioritar al muzeelor*, organizat de Direcția Muzeu, Colecții și Arte Vizuale din cadrul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, 9-10 noiembrie (drele Angelica Iacob, Ozana Nițulescu și dna Despina Hașegan)
- Forum organizat în cadrul proiectului european *Tejaco - Théâtre et jeux pour l'accompagnement du changement dans les organisations*, Institutul de Științe ale Educației, 30 noiembrie (dna Mirela Rădulescu)

Studii și articole

- Rodica Matei, Oana Slăvuică, Monica Enache și Octavian Boicescu, contribuție la capitolul dedicat Muzeului Național de Artă al României din albumul *Muzeul muzeelor*, ISBN 978-973-675-633-7, Editura Litera

- Monica Enache, Valentina Iancu, contribuție la catalogul expoziției *The Age of Courbet and Monet. The Spread of Realism and of Impressionism in Central and Eastern Europe*, ISBN 978-88-89902-36-3, Editura Linea d'ombra Libri da Grafiche Antiga, Crocetta del Montello (Treviso)

- Radu Bercea, *Politicul împotriva culturii. Studiu de caz: Iconostasul de la Cotroceni*, articol publicat în revista "22" nr. 13 (994), 24-30 martie 2009

- Ozana Nițulescu, Angelica Iacob, *Programe educative pentru persoane cu deficiențe*, "Revista muzeelor" nr. 3 / 2009

- Raluca Bem Neamu, contribuție la volumul *Teatrul muzeal: perspective și experiențe*, ISBN 978-973-733-384-1, Editura Tritonic

- Cosmin Ungureanu, articole publicate în „Magazin istoric”: *A înscena realitatea: un «Buchet floral» de Jan Brueghel cel Bătrân* (ianuarie), *Frans Floris, un «italian» la Anvers* (martie), *«La belle nature». Gaspard Dughet și peisajul (mai)*, *O versiune neerlandeză a Sfântului Ieronim* (iulie) și *Simplitate nobilă și măreție calmă* (septembrie). De asemenea, în "Observator cultural": *Barbarie: mutarea tezaurului de la MNAR la Cotroceni*, nr. 208 (466), 19-25 martie

- Angelica Iacob, colaborare permanentă la ediția în limba română a revistei americane "Diabetes Care"

Stagii de perfecționare

Organizate de Centrul de Pregătire Profesională în Cultură din cadrul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național:

- Curs *Conservare preventivă a bunurilor culturale* (dnele Floarea Oprina, Gianina Pintilie, Ioana Negoită, Valentina Iancu, Nela Mihai și Marina Iliescu)
- Curs *Restaurare bunuri culturale* (dna Raluca Cășaru)
- Curs *Restaurare carte veche* (dna Simona Pauncev)
- Curs *Bazele Biblioteconomiei* (dna Reveica Cojocar)
- Curs *Perfecționare în noua lege a salarizării unice* (dnele Luminița Neagu, Daniela Piutorac)
- Cursuri de paleografie slavonă și chirilică, Facultatea de Arhivistică (dnele Emanuela Cernea, Carmen Tănăsioiu, Lucreția Pătrășcanu și Oana Slavuiică)
- Curs *Auditul Instituțiilor Publice*, OK Regional Corporation (dl Bogdan Ginghină)
- Curs *Inspector Protecție Civilă*, Inspectoratul pentru Situații de Urgență (dl Valentin Ghergu)
- Curs *Agent pază*, SC Centrul Regional de Securitate (dnii Ștefan Aldescu, Ion Teodor, Mircea Bibac, Gheorghe Marian, Marian Geo Trofin, Dorel Bighiu, Emanoil Popescu, Nicolae Bădilă, Valentin Dumitru, Gheorghe Petre, Aurelian Milodin, Călin Stanciu, Bertalan Vasilescu, Daniel Ivanciu, Radu George, Mircea Ilie, Marian Ghiță, Andrei Ionel Doru, Andrei Gheorghe, Marin Oprea, Ion Oprea, Vanghele Bărbulescu, Ionel Slobozeanu, Stelian Bărbieru, Gheorghe Spârlea, Ion Mincu, Petre Iolea, Tudor Dumitrescu, Ionel Dumitrescu, Ion Preda, Ion Buga, Dumitru Mandachi, Ion Vânătoru, Lincu Trăistaru, Gheorghe Enciu, Traian Grama, Stelică Constantin, Pavel Băețică, Ioan Paraschiva, Zaharia Andreiu, Ștefan Despa, Daniel Anghel, Valentin Andreescu, Marinel Palade, Constantin Bărăscu, Florian Stan, Mihăiță Lechințeanu și Cornel Alexa)
- Master *Teoria și practica imaginii*, Centrul de Excelență în Studiul Imaginii, Universitatea de Arhitectură din București *Ion Mincu* (drele Alina Pătru și Ozana Nițulescu)

- Master *Studii medievale*, Facultatea de Istorie, Universitatea București (dl Radu Bârlă)
- Master *Managementul Sectorului Public*, Școala Națională de Studii Politice și Administrative (dna Luminița Neagu)
- Master *Auditul Instituțiilor Publice*, Universitatea Atheneum (dl Bogdan Ginghină)
- Bursă de cercetare la Biblioteca Națională din Roma, oferită de Ministerul Culturii și Cultelor din România și Ministerul Afacerilor Externe al Italiei, noiembrie-decembrie (dl Cosmin Ungureanu)
- Bursă Andrew W. Mellon Fellowship la Metropolitan Museum of Art, New York, aprilie-iunie 2009 (dna Ileana Crețu)
- Bursă Anette de la Renta Fellowship la Metropolitan Museum of Art, New York, aprilie-iunie 2009 (dl Mihai Lupu)

Merica Râmnicăanu
Vanitas
Achiziție

Evidența patrimoniului

Activitățile Serviciului Evidența centralizată a operelor de artă au vizat inventarierea fondurilor cu înregistrări perfectibile, întocmirea documentațiilor necesare care au stat la baza actelor juridice privind intrările în patrimoniu și care au servit în litigiile muzeului, verificarea inventarelor din secții conform programărilor. În cursul anului 2009, 186 lucrări de artă au fost inventariate în patrimoniul artistic și documentar și în custodia Muzeului Național de Artă al României.

De asemenea, s-a ținut evidența bunurilor culturale mobile clasate în categoriile juridice TEZAUR și FOND. Astfel, au fost înscrise 136 bunuri în registrul pentru evidența bunurilor culturale mobile clasate în categoria juridică TEZAUR și 120 bunuri în registrul pentru evidența bunurilor culturale mobile clasate în categoria juridică FOND, în conformitate cu legislația în vigoare.

De asemenea, s-a întocmit documentația pentru 36 de bunuri propuse a fi clasate în categoria TEZAUR, 229 de bunuri propuse a fi clasate în categoria FOND, precum și pentru 787 de bunuri nesuscetibile de a fi clasate.

În anul 2009 patrimoniul muzeului s-a îmbogățit prin achiziții și grație generozității unor colecționari. Printre achiziții se numără lucrarea *Vanitas* de Merica Râmnicăanu, achiziționată prin bunăvoința dlui și dnei Valeria și Steven van Groningen, și 5 piese de artă orientală.

Cele mai importante donații au fost: Donația C. Baba (53 de lucrări de artă și obiecte personale care au aparținut pictorului Corneliu Baba), donația dnei Elvira-Maria Mikosz (123 lucrări de grafică românească), donația dnei Marina Alexandrina Popa (5 lucrări de grafică).

Un segment important al activității serviciului, care, în mod regretabil, a devenit dominant, este cercetarea arhivelor și întocmirea documentației necesare în litigiile în care este implicat muzeul, având ca scop restituirea unui număr important de bunuri culturale din patrimoniul sau custodia muzeului. Astfel, numai în anul 2009 au fost restituite, în temeiul unor hotărâri judecătorești, 714 bunuri.

Corneliu Baba, *Regele nebun*,
donația C. Baba

Corneliu Baba, *Regele nebun*,
donația C. Baba

Programe pentru familii în
Galeria de Artă Românească Modernă

Programe și servicii oferite publicului

Programe pentru familii în
Galeria de Artă Românească Modernă

Programe pentru familii în expoziția
Ipostaze ale modernismului

Secția Educație, Comunicare, Proiecte Culturale și Marketing a asigurat mediatizarea și promovarea manifestărilor organizate de Muzeul Național de Artă al României prin elaborarea comunicatelor de presă și pregătirea conferințelor de presă, a desfășurat o serie de programe adresate publicului, precum și alte activități de comunicare și imagine.

- **Ghidaje generale și tematice, în limbile română, engleză și franceză:** 110 (aproximativ 1.050 participanți)

- **Programe educative pentru școli și grădinițe:** 339 vizite active și 292 cursuri în atelierul de creație, la care au participat aproximativ 5.400 de elevi (clasele I-XII) și preșcolari, însoțiți de profesori, învățători sau educatori

- **Programe pentru familii:** 78, la care au participat aproximativ 3.000 de copii și părinți

- **Programe în spațiul ludic *Pasărea ascunsă în piatră*:** 17, la care au participat 300 de copii și părinți

- **Programe pentru publicul adult** de care au beneficiat 425 participanți: *Rendez-vous cultural* (5 seminarii), *Un ceas pentru artă* (8 ghidaje tematice în regim de gratuitate), *Opera sub clar de... lupă* (5 prezentări în regim de gratuitate, fiecare centrată în jurul unei opere) și *În vizită la Conu' Zambacu* (5 prezentări în regim de gratuitate)

- **Programe educative pentru copii:** 20, în cadrul programului *Școala de sâmbătă*, la care au participat 300 de copii, organizate la Muzeul Theodor Pallady

- **Programe educative în regim de gratuitate pentru copii protejați de centre de plasament, asociații și fundații, precum și pentru copii cu handicap fizic sau probleme psihice ușoare**, la cererea instituțiilor autorizate: 13 vizite active și 13 cursuri în atelierul de creație, la care au participat 160 de copii

Sesiune de formare
în cadrul programului
Educația nonformală în muzee

Membrii Biroului Educație au continuat, pe parcursul anului 2009, colaborarea cu Casa Corpului Didactic și cu alți specialiști din instituții de învățământ, materializată prin organizarea a **două sesiuni de formare** a cadrelor didactice în cadrul programului ***Educația nonformală în muzee***, derulat în parteneriat cu Casa Corpului Didactic (CCD) din București. Acesta este primul proiect de amploare de acest gen acreditat de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului din România (conform deciziei 5124/26.11.2008). Scopul programului este utilizarea muzeului ca resursă educativă în cadrul procesului de predare-învățare.

Activitățile de educație și de comunicare ale muzeului au fost susținute, pe parcursul anului 2009, de voluntari care s-au implicat în promovarea expozițiilor, organizarea unor evenimente și buna desfășurare a programelor educative.

Muzeul Național de Artă al României a fost desemnat câștigător al **premiului REHAU SEE Arts Education Award** acordat pentru proiectul intitulat ***Avangarda*** de Grupul REHAU împreună cu organizația KulturKontakt Austria. Obiectivul acestui premiu este de a contribui la dezvoltarea departamentelor educative ale muzeelor și de a promova arta în rândul copiilor din sud-estul Europei. Premiul a constat dintr-o sponsorizare de 19.000 de euro oferită de Grupul REHAU pentru cel mai bun proiect educativ din 2009, precum și într-o bursă de cercetare liberă la Viena pentru un educator muzeal, oferită de KulturKontakt Austria în luna ianuarie 2010. Proiectul ***Avangarda*** inițiat de Muzeul Național de Artă al României s-a materializat cu realizarea cărții pentru copii de 6-10 ani ***De-a avangarda***, ce se dorește a fi un instrument de a înțelege arta adaptat vârstei acestora.

Concert susținut de Alexandru Tomescu și
Horia Mihail în sala Auditorium

Cartea pentru copii *De-a avangarda*

Noaptea muzeelor, 2009

Performance Dada în expoziția
Ipostaze ale modernismului

Nocturne și zile de gratuitate:

- *Zilele Bucureștiului*, eveniment inițiat de Primăria Municipiului București, nocturnă în Galeria de Artă Europeană (19 septembrie)
- nocturne în expoziția *Ipostaze ale modernismului. Pictura în Bulgaria, Grecia, România, 1910-1940* (22 octombrie și 14 noiembrie)
- acces gratuit pentru studenți în cadrul festivalului *Unifest*, organizat de Uniunea Națională a Studenților din România (9-19 noiembrie)

Noaptea muzeelor, proiect internațional inițiat de Ministerul Culturii și Comunicării din Franța (16 mai)

Muzeul Național de Artă al României a coordonat, și în anul 2009, **circuitul muzeal pentru publicul bucureștean**. De asemenea, și pentru această ediție a evenimentului RATB, cu sprijinul Primăriei Municipiului București, a înființat linia specială *Noaptea muzeelor*, care, în intervalul orar 21.00-04.00, a parcurs traseul între cele 11 muzee participante. Programul fiecărui muzeu a fost prezentat în broșura *Noaptea muzeelor 2009*, tipărită în 15.000 de exemplare și distribuită publicului larg. Peste 15.000 de vizitatori au călcat pragul Muzeului Național de Artă al României pentru a admira operele expuse și pentru a participa la *Pictopoezia nocturnă*, care a pus în scenă un dialog între poezie și artele plastice: proiecții video de poezii pe clădire, instalații sonore în galerii și proiecții de filme mute însoțite de muzică live în curtea muzeului.

Evenimentul *Noaptea muzeelor* a fost organizat în parteneriat cu Asociația *Prietenii Muzeului Național de Artă al României*, cu sprijinul RATB, SkillTeam, al Primăriei Municipiului București și al *Rețelei Naționale a Muzeelor din România*, și susținut de sponsorul principal Raiffeisen Bank și sponsorii Eurogama și Animotion.

Partenerii media ai evenimentului au fost Radio Guerrilla, 24 FUN, Metropotam, Dor de Ducă, ZoomTV, Cocor Channel.

Programe pentru familii în expoziția
Ipostaze ale modernismului

Performance Dada în expoziția
Ipostaze ale modernismului

Serile Prietenilor la Muzeul Zambaccian
- conferința susținută de Dl. Romeo Hagiac

Conferința susținută de Dl. Arh. Nicolae Lascu
în expoziția *Ipostaze ale modernismului*

Serile Prietenilor
la Muzeul Zambaccian, conferința susținută de
Dl. Stephane-Jacques Addade

Evenimente speciale:

- **5 Licee 5 Muzee**, proiect educativ inițiat de **ECDL ROMANIA, Inspectoratul Școlar al Municipiului București** în parteneriat cu **Primăria Municipiului București, Muzeul Național de Artă al României** și alte 4 muzee din București (1 martie-31 mai)
- **Joacă-te la Conu' Zambacu. Pictopoezii pentru copii**, eveniment special organizat cu ocazia zilei de 1 iunie
- Inaugurarea expunerii în premieră în Galeria Națională a lucrării **Vanitas** de **Merica Râmniceanu**, achiziționată prin bunăvoința dlui și dnei Valeria și Steven van Groningen (9 octombrie)

Conferințe tematice, seminarii:

- **Două secole de modă de-a lungul istoriei creatorilor și mărcilor**, conferință susținută în cadrul festivalului PASARELA 2009 de către Didier Grumbach, președinte al Camerei Sindicale de Haute Couture de la Paris și decan al Institutul Francez al Modei Paris (28 mai)
- **ShowMuz: Teatrul Muzeal - perspective privind colaborarea dintre muzeu și teatru**, masă rotundă organizată de Asociația *Rețeaua Națională a Muzeilor din România*, UNITER și Teatrul Metropolis (28 august)
- Prima conferință din ciclul **Serile Prietenilor la Muzeul Zambaccian**, susținută de Romeo Hagiac, fost asistent personal al colecționarului Krikor H. Zambaccian (14 octombrie)
- Prelegere pe tema **Jacques Emil Blanche ou l'oeil musical** susținută în limba franceză de către Stephane-Jacques Addade, expert, membru al Camerei Europene a Experților de Artă, în cadrul *Serilor Prietenilor la Muzeul Zambaccian* (11 noiembrie)

Inaugurarea tabloului
Vanitas de Merica Râmniceanu
în Galeria de Artă Românească Modernă

Pe parcursul anului 2009 Muzeul Național de Artă al României a participat la programul *Comunicatori pentru societatea civilă*, prin care agenția de comunicare "Millenium Communications" și Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național și-au propus să contribuie la îmbunătățirea promovării organizațiilor culturale în rândul publicului tânăr.

De asemenea, în perioada 31 august - 6 septembrie Muzeul Național de Artă al României a participat la Festivalul de publicitate neconvențională **ADfel 2009**, desfășurat pe terasa La Motoare.

Lansarea variantei în limba engleză a site-ului www.mnar.arts.ro a contribuit foarte mult la creșterea vizibilității muzeului. În 2009, în săptămâna dinaintea *Noptii muzeelor*, site-ul Muzeului Național de Artă al României a avut un număr de 5.000 de vizitatori, iar site-ul www.noapteamuzeelor.ro, special creat pentru acest eveniment de Muzeul Național de Artă al României împreună cu Asociația *Prietenii Muzeului Național de Artă al României* și cu *Rețeaua Națională a Muzeelor din România*, a avut un număr de 13.000 de vizitatori.

MNAR a creat în luna septembrie 2009 un cont pe platforma online *facebook*, atrăgând, în mai puțin de 4 luni, peste 2000 de prieteni și 5000 de fani care primesc informații într-o manieră foarte atractivă, adaptată mediului virtual al platformelor de socializare.

UN SECOL DE PICTURĂ SÂRBĂ. 1850 - 1950
CAPODOPERE DE LA MUZEUL NAȚIONAL DIN BELGRAD

27 martie - 14 iunie 2009

Expoziția a fost organizată de Muzeul Național din Belgia și Muzeul Național de Artă al României, cu sprijinul Ministerului Culturii, Culturii și Patrimoniului Național, al Ministerului Culturii din Republica Serbia și al Ambasadei Republicii Serbia în România.

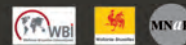
René Magritte et la photographie
LA FIDÉLITÉ DES IMAGES
FIDELITATEA IMAGINILOR
René Magritte și fotografia

© Hergemab - SABRAM Belgium 2009. Collectie van de Gemeenschap Franse de Provincie de Wallonie - Bruxelles. Depict de la Photographie a Charles

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ AL ROMÂNIEI | MUSÉE NATIONAL D'ART DE ROUMANIE

30 aprilie - 19 iulie 2009

Muzeul Național de Artă al României,
Calea Victoriei, 49-53 (sălile Kretzulescu)

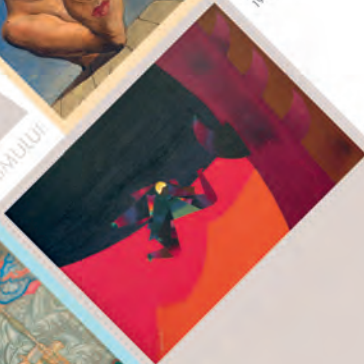

Muzeul Național de Artă al României
1 octombrie - 29 noiembrie 2009

POSTAGE ALE
ODERNISMULUI

Pictura de
Bibacu, Gheorghe, România,
1940

Muzeul Național de Artă al României
Colecția Națională de Artă a Reginei
Măritza B & S. Transmisibilă pentru Artă și Arhitectură

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ AL ROMÂNIEI
5 noiembrie 2009 - 7 februarie 2010

CĂLĂTORIE ÎN BRETANIA
Artiști francezi și români descoperind cultura bretonă

Pictură, grafică și sculptură din colecțiile Muzeului Departamental Breton din Quimper și ale Muzeului Național de Artă al României

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ AL ROMÂNIEI
MUZEUL COLECȚIILOR DE ARTĂ
MUZEUL THEODOR PALLADY

Colecția Serafina și Gheorghe Răut

9 iulie 2009

MUZEUL THEODOR PALLADY, strada Spătarului, nr. 22

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ AL ROMÂNIEI | SECȚIA DE ARTĂ ORIENTALĂ

Imagini ale lumii trecătoare
Kunisada
Un mare artist al școlii Utagawa

Gravură japoneză din secolul al XIX-lea

decembrie 2009 - martie 2010

Calea Victoriei, 49-53 (sălile Kretzulescu)

Personalități care au vizitat Muzeul Național de Artă al României în anul 2009

- E.S. Domnul Traian Băsescu, Președintele României
- E.S. Domnul Boris Tadić, Președintele Republicii Serbia
- Altețele Lor Regale Prințul și Prințesa de Asturias
- Majestatea Sa, Regina Paola a Belgiei
- Doamna Maria Băsescu, soția Președintelui României
- Doamna Akdja Nurberdyeva, Președinte al Parlamentului din Turkmenistan
- Excelența Sa, domnul Leo D'Aes, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Regatului Belgiei la București
- Excelența Sa, domnul Alexander Churilin, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Federației Ruse la București
- Excelența Sa, domnul Levan Metreveli, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Statului Georgia la București
- Excelența Sa, domnul Eduard Naibandian, Ministrul Afacerilor Externe al Armeniei
- Excelența Sa, domnul Zoran Popovici, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Ambasadei Republicii Serbia la București
- Excelența Sa, domnul Zengwen Liu, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Populare Chineze la București
- Excelența Sa, domnul Henri Paul, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Franceze la București
- Excelența Sa, domnul Georgios Poukamissas, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Elene
- Excelența Sa, domnul Vladimir Radomirski, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Bulgaria la București
- Excelența Sa, domnul Yerghishe Sargsyan, Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Armenia la București
- Excelența Sa, domnul Grigori Vashadze, Ministrul Afacerilor Externe al Georgiei

Vizita Majestății Sale Regina Paola a Belgiei în Galeria de Artă Veche Românească

Vizita dlui Boris Tadić, Președintele Republicii Serbiei, în expoziția *Un secol de pictură sârbă*

ASOCIAȚIA PRIETENII MUZEULUI NAȚIONAL DE ARTĂ AL ROMÂNIEI

FRIENDS
OF THE NATIONAL MUSEUM
OF ART OF ROMANIA

Consiliul de administrație:

Președinte

Gabriela Tudor

Trezorier

Mihaela Ciubotea

Membri

Sarah Einik
Cristina Popescu
Dana Patrichi
Paulette Prelea
Cezar Goșu
Aurelian Amurăriței

Director executiv

Alexandru Tănase

Legal constituită în anul 1999, *Asociația Prietenii Muzeului Național de Artă al României* este prima organizație de acest tip din România. Ea este recunoscută atât la nivel național (a participat la seminarii și training-uri organizate de Ministerul Culturii, Consiliul European, Comisia Europeană), cât și la nivel internațional, fiind membră a *Federației Internaționale a Prietenilor Muzeelor*.

Asociația, care funcționează pe bază de voluntariat, a dobândit de-a lungul anilor o experiență deosebită în managementul organizației non-profit și organizarea de spectacole sau evenimente având drept scop strângerea de fonduri pentru finanțarea diferitelor proiecte ale muzeului.

Asociația *Prietenii Muzeului Național de Artă al României* s-a aflat alături de conducerea și echipa muzeului cu prilejul redeschiderii Galeriei de Artă Europeană, a Galeriei de Artă Românească Modernă, a Galeriei de Artă Veche Românească și a Muzeului Colecțiilor de Artă și susține în mod constant activitățile educative ale muzeului.

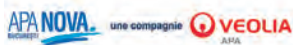
În 2009 Asociația a sprijinit organizarea evenimentelor *Noaptea muzeelor, circuit pentru publicul bucureștean* și *Sărbătoarea Bradului de Crăciun* și a inițiat seria de conferințe *Serile Prietenilor la Muzeul Zambaccian*.

Sărbătoarea bradului de Crăciun la MNAR

SPONSORI

REDESCOPERIM ENERGIA

Activitățile derulate de Muzeul Național de Artă al României au fost posibile și datorită ajutorului material sau în servicii acordat de:

- **BRD - Groupe Société Générale**
- **Raiffeisen Bank**
- **Apa Nova Veolia**
- **Orange**
- **Carrefour**
- **Dacia**
- **Groupama**
- **Gaz de France**
- **S.C. Rehau Polymer S.R.L.**

PARTENERI MEDIA

TVR Cultural

RFI România

Radio România Cultural

Radio România Actualități

Bucharest Herald

Șapte Seri

24FUN

PARTENERI

Liberté • Égalité • Fraternité
RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
Ambassade de France en Roumanie

INSTITUT FRANÇAISE
DE BUCAREST

Wallonie-Bruxelles

Ambasada Franței în România

Ambasada Italiei în România

Institutul Francez din București

Delegația Valonia-Bruxelles la București

Réunion des musées nationaux

Muzeul Național al Castelului din Compiègne

Muzeul Departamental Breton din Quimper

Muzeul Național din Belgrad

Fundația B&M Theodorakis din Atena

Galeria Națională de Artă din Sofia

Uniunea Arhitecților din România

Ordinul Arhitecților din România

VENITURI ȘI CHELTUIELI 2009

RON

I. VENITURI TOTALE din care:	
1. ALOCATIE BUGETARĂ	17091000
2. SPONSORIZARE	1364661
3. VENITURI PROPRII formate din:	1225117
taxe intrare	341321
vânzări publicații	76390
taxe ghidaj	11630
curs desen	
comision vânzări publicații	8388
taxe filmare	17485
prestări servicii	769280
altele	623
TOTAL VENITURI	19680778
II CHELTUIELI TOTALE din care:	
1. CHELTUIELI DE PERSONAL din care:	9901386
obligații către stat (taxe salariale)	2188914
drepturi salariale	7712472
altele	
2. CHELTUIELI MATERIALE ȘI SERVICII din care:	8139354
încălzit, iluminat	2105974
apă, canal, salubritate	598491
altele	5434889
3. CHELTUIELI DE CAPITAL (investiții)	415585
TOTAL CHELTUIELI	18456325
Sponsorizări (în cadrul proiectului Restore the Beauty* , a proiectului Avangarda , etc.)	1224453

* Sumele obținute prin sponsorizări în cadrul proiectului **Restore the Beauty**, inițiat în anul 2008, intră în contul muzeului eșalonat și vor fi cheltuite pentru amenajări muzeale, după încheierea lucrărilor de consolidare și renovare din Corpul Central.

Cuprins

Muzeul Național de Artă al României	3
Structura organizatorică și personalul	5
Activitățile muzeului în anul 2009	11
Cercetarea și punerea în valoare a patrimoniului	12
Expoziții	13
Activitate editorială	28
Conservare	30
Restaurare și investigații fizico-chimice	31
Întreținere și reparații	33
Documentare	34
Conferințe și seminarii	35
Studii și articole	37
Stagii de perfecționare	38
Evidența patrimoniului	40
Programe și servicii oferite publicului	42
Personalități care au vizitat Muzeul Național de Artă al României	51
Asociația Prietenii Muzeului Național de Artă al României	52
Sponsori	54
Parteneri media	55
Parteneri	56
Venituri și cheltuieli 2009	57

MUZEUL NAȚIONAL DE ARTĂ AL ROMÂNIEI

Calea Victoriei, nr. 49-53, cod 010063, București
Telefon: 021 315 51 93; 021 314 81 19; 021 313 30 30
Fax: 021 312 43 27
E-mail: national.art@art.museum.ro
Site: www.mnar.arts.ro

Miercuri - duminică 11.00 - 19.00 (mai-septembrie)
10.00 - 18.00 (octombrie-aprilie)

Închis: luni, marți, 1 ianuarie, duminica Paștelui și duminica Rusaliilor, 1 mai, 15 august, 1, 25 și 26 decembrie

MUZEUL COLECȚIILOR DE ARTĂ

Calea Victoriei, nr. 111, cod 010071, București
Telefon: 021 211 17 49; 021 212 96 41; 021 212 96 42

Închis pentru lucrări de consolidare și renovare până la sfârșitul anului 2010

MUZEUL K.H. ZAMBACCIAN

Strada Muzeul Zambaccian, nr. 21 A, cod 011871, București
Telefon: 021 230 19 20

Sâmbătă - miercuri 11.00 - 19.00 (mai-septembrie)
10.00 - 18.00 (octombrie-aprilie)

Închis: joi, vineri, 1 ianuarie, duminica Paștelui și duminica Rusaliilor, 1 mai, 15 august, 1, 25 și 26 decembrie

MUZEUL THEODOR PALLADY

Strada Spătarului, nr. 22, cod 020772, București
Telefon: 021 211 49 79

Miercuri - duminică 11.00 - 19.00 (mai-septembrie)
10.00 - 18.00 (octombrie-aprilie)

Închis: luni, marți, 1 ianuarie, duminica Paștelui și duminica Rusaliilor, 1 mai, 15 august, 1, 25 și 26 decembrie

În prima miercuri a fiecărei luni și pe 18 aprilie (Ziua Internațională a Muzeelor), intrarea la Muzeul Național de Artă al României și la muzeele aflate în subordinea sa este gratuită.